ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/21/1056

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	03.05.2021 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	16.03.2021
Teabevaldaja	MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi aadress: Ujula 4, 51008 Tartu e-posti aadress: sport@ut.ee
Teabevaldaja vastutava isik	juhatuse esimees
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti aadress: xxxxxxxx@hot.ee

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 2 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lõike 4 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 04.03.2021 pöördumises olev teabenõude osa ning väljastada vaide esitajale soovitud teave, kui mõni Spordiklubi valduses olev dokument sisaldab vaide esitaja soovitud teavet ning pole alust teabe väljastamisest keelduda. Kui Spordiklubil sellist dokumenti, mis sisaldaks vaide esitaja teabenõudes soovitud teavet ei ole, siis keelduda teabenõude täitmisest ja põhjendada keeldumist.
3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 12. mai 2021.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse

Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:
Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. Vaide esitaja edastas 04.03.2021 MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemilisele Spordiklubile pöördumise, mis sisaldas ka teabenõuet.
2. Kuna MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi vaide esitaja teabenõudele seaduses sätestatud tähtaja jooksu ei vastanud, siis esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile teabenõudele vastamata jätmise osas vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

TAOTLUS JÄRELEVALVEKS
teabenõude väljastamsie kohustuse rikkumise suhtes AvTS § 45 lg 1 p 1 alusel

Mittetulundusühingu Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi põhikiri sätestab, et *mittetulundusühing Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi (edaspidi ühing) on loodud sporditegevuse edendamiseks* ***avalikes huvides*** *ning Tartu Ülikooli (edaspidi ülikool) kehakultuuriteaduskonna õppe- ja teadustöö toetamiseks (punkt 1.1).*

Põhikirja järgi on Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi teabevaldajaks AvTS § 5 lg 1 p 3 mõttes.
Esitasin Tartu Ülikooli Akadeemilisele Spordiklubile 04.03.2021 alljärgneva teabenõude (ja ei ole isegi pärast 12.03 meeldetuletust sellele vastust saanud):

Esitan käesolevaga teabenõude Tartu Ülikooli Akadeemilisele Spordiklubile kirjaliku kinnituse saamiseks, et treener Xxxxx Xxxxx määramine viieks päevaks isolatsiooni ajavahemikul 15.02.2021 - 20.02.2021 toimus ja oli kooskõlas õigusaktidega

sätestatud avalike ülesannete täitmise tingimustega ning see ... OLI või EI OLNUD ....vajalik meede COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks.
Meenutan, et teabenõue täidetakse 5 tööpäeva jooksul.
Teabenõude edastasin e-posti aadressidele xxxx.xxxxx@ut.ee ja xxxxx.xxxxxx@ut.ee.

Andmed ohu kohta inimeste elule, tervisele ja varale on kohustuslik teave, mida teabevaldaja on kohustatud avalikustama (AvTS § 28 lg 7).
Ma pole kindel, kas mu teabenõue dokumendiregistris üldse registreeriti.

Teabenõude esitamise vajadusest.

(1) *Olen veendunud, et fitnessi juht ei ole lähtunud COVID-19 viirusega võitlemise meetmete kohaldamise vajadusest, vaid MÄÄRANUD treeneri isolatsiooni. Tingimustes, kus iga päev üha enam inimesi haigestub, surmajuhtumite arv kasvab, riigi ja ühiskonna mure suureneb.*

Esmaspäevane (15.02.2021) teavitus ei ole kooskõlas viirusega võitlemise meetmete õigusliku regulatsiooniga. Oletasin, et Xxxxx Xxxx on Xxxxx Xxxxxxxx poolt isolatsiooni alusetult MÄÄRATUD ning selle põhjuseks on minu reedene (12.02) kontakt juhatusega ning kirjeldus, miks Xxxxx Xxxxxxx poolt treeneritele tõenäoliselt kohustuslikuks muudetud must-valge vormi kandmine on kahjulik (teadlik värvide olulisust eitav lahendus). Väidete tõestamisel kasutasin konkreetset viidet, et värvide kasutuseelistest ning nende eitamise uurimisest on kujunenud eraldi uurimisharu, milliste printsiipidest on mul olemas teadmine ning ülevaade, mis kinnitavad seda kahjulikkust.

*Vastuseks 15.02.2021 informatsioonile Xxxxxx isolatsioonist kirjutasin juhatusele, et selline 3-päevane regulatsioon tekitab Xxxxxx treeningute **ohutuse suhtes** kahtlusi ning tegin ettepaneku, et Xxxxxxxx tunnid tagasi antakse ning tema suhtes avaldatu eksitavalt ebaõigeks tunnistatakse….. Xxxxx Xxxxxx määras Xxxxxxxx isolatsiooni**kohustuse** tõttu täiendavalt lisaks veel kaks päeva, mille tulemusena kaotas Xxxxx 9 tundi, mille tegemiseks tal õigus oli. Kuna üks tema põhitund 02.02 anti teha teisele treenerile, siis on Xxxxxx ära võetud tundide koguarv 2021 veebruaris 10 (loe: **kümme!**!!) Minul olid viieks päevaks Xxxxxx viide tundi tehtud broneeringud, millest neli ma tühistasin õigusvastase asenduse pärast ja ühele tunnile ei leidnud Xxxxx Xxxxxx asendajat ning see tund võeti tunniplaanist maha.*

(2) *Esitasin 01.03 Xxxxx Xxxxxxxx avalduse viie treener Xxxxx Xxxx ära võetud ja minul seetõttu kasutamata jäänud treeningupäeva võrra pääsme kehtivuse pikendamiseks (kahju hüvitamiseks) ning sain vastuseks, et TÜASK, s.o Xxxxx Xxxxxx, omab õigust tunniplaanis teha muudatusi.*

Minu hinnangul siis treeneri alusetu (omavoliline) isolatsiooni määramine on õigus teha tunniplaanis muudatusi.

Ma ei kavatse loobuda oma pääsme pikendamise nõudest, kuid vajan vastust oma teabenõudele, tõendamaks selle esitamise õigust.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuseks Teie poolt 31.03.2021 saadetud järelepärimisele vaidemenetluses teavitame järgmist:

1. Kas eelnimetatud Spordiklubi töötajate e-posti-aadressidele on laekunud vaide esitaja poolt 04.03.2021 esitatud teabenõue?

Xxxx Xxxxxx poolt on saabunud nimetatud kuupäeval kiri, mis muu hulgas sisaldas lõiku teabenõuedega.

2. Juhul kui on, siis miks ei ole sellele vastatud seaduses sätestatud tähtaja jooksul?

MTÜ Akadeemiline Spordiklubi ei vastanud teabenõudele esiteks selle tõttu, et (TÜ jurist andis vastuse) „Avaliku teabe seadus Spordiklubile ja eriti fitnessi osas ei kohaldu (§ 5 lg 3 p 2 teabevaldajaga võrdsustatakse füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing, – teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist)".

Teiseks, Xxxxx Xxxxx isolatsiooni määramine oli seotud tema töötamisega koolis, mitte TÜ ASK-is.

3. Kas Spordiklubil oli võimalik vaide esitaja poolt soovitud kinnituse saamiseks edastada mõnest dokumendist koopia või väljavõte või oleks tulnud teabenõudele vastamiseks selline kinnitus alles koostada, sh anda selgitusi?

Xxxxx Xxxxxx isolatsiooni määramine ei olnud seotud TÜ ASK-iga. Klubi teavitas kõiki kliente sh Xxxx Xxxxxx muudatustest tunniplaanis seoses treeneri isolatsiooni määramisega. Klient Xxxx Xxxxx ainsana käsitles seda kui fakti, et TÜ ASK fitnessiklubi juht määras omavoliliselt treener Xxxxx Xxxxx isolatsiooni ning asendas treeningud. Käsunduslepingu järgi on lepingut täitev treener ise vastutav oma tundide asenduste eest, kuid loomulikult klubi huvides on treenerit aidata asenduste leidmisel.

Nimetatud teabenõudele eelnevalt oleme saanud kirja Lisa 1.

4. Juhul kui teabenõude täitmiseks ei olnud võimalik ühestki dokumendist koopiat või väljavõtet edastada, siis miks ei keeldutud teabenõude täitmisest?
Me ei teadnud, et on olemas võimalus teabenõude täitmisest kirjalikult keelduda. Jätsime kõnealusele kirjale juristi soovitusel kui ühele mitmetest vastamata.
5. Juhul kui Spordiklubi on siiski vaide esitaja 04.03.2021 teabenõudele vastanud, siis palun edastada koopia vaide esitajale edastatud vastusest ka Andmekaitse Inspektsioonile.
Teabenõudele ei ole vastatud.
6. Ühtlasi palume edastada ka koopia vaide esitaja 04.03.2021 esitatud teabenõudest.
Kiri, mis sisaldas teabenõuet on Lisa 2.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspektsiooni pädevus

Tulenevalt AvTS § 45 lg 1 punktist 1 teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle riiklikku ja haldusjärelevalvet nende poolt teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel. Andmekaitse Inspektsiooni pädevusse ei kuulu hinnangute andmine ega järelevalve teostamine selle üle, kas spordiklubi või mõne muu organisatsiooni poolt on mõni treener määratud isolatsiooni õiguspäraselt või kellel on spordiklubis õigus teha treeningute läbi viimise osas muudatusi. Seega on antud juhul vaide esemeks ainult teabenõudele vastamata jätmine.

MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemiline Spordiklubi teabevaldajana

MTÜ Tartu Ülikooli Akadeemilise Spordiklubi (Spordiklubi) puhul on tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, kes on teabevaldajaks ainult piiratud osas. AvTS § 5 lg 2 sätestab, et eraõiguslikule juriidilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sh osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid- teabe osa, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Samuti on eraõigusliku juriidilised isikud teabevaldajateks riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest saadud vahendite kasutamise osas (AvTS § 5 lg 3 p 2).

Spordiseaduse §-i 2 kohaselt korraldavad ja edendavad sporti riik, kohaliku omavalitsuse üksused ja spordiorganisatsioonid kogu rahva kehalise ja vaimse vormi, sportliku eluviisi, samuti noorte sportliku eneseteostuse eesmärgil. Sama seaduse § 4 punkti 1 kohaselt on spordiorganisatsioonid eelnimetatud seaduse mõistes ka spordiklubid, kes on eraõiguslikud juriidilised isikud, kelle põhitegevus on spordi arendamine. Seega on sporditegevuse korraldamine ja arendamine spordiorganisatsioonidele/spordiklubidele seadusega pandud kohustus ehk avalik ülesanne.

Spordikulbi põhikirja punktist 1.1 tulenevalt on Spordiklubi loodud sporditegevuse edendamiseks avalikes huvides ning Tartu Ülikooli (edaspidi ülikool) kehakultuuriteaduskonna õppe- ja teadustöö toetamiseks. Seega on Spordiklubi teabevaldajaks ka teabe osas, mis puudutab treeningute läbi viimist ja võistluste korraldamist (AvTS § 5 lg 2 osas), mitte ainult eelarveliste vahendite kasutamise osas (AvTS § 5 lg 3 p 2). Kuna Spordiklubi täidab ka avalikke ülesandeid, siis on Spordiklubil kohustus ka teabenõuetele vastata, olenemata sellest, kas soovitud teave puudutab avalikku teavet või ei. Juhul kui teabenõudes soovitud teave ei puuduta avalike ülesannete täitmist ega eelarvest saadud vahendite kasutamist, siis oli Spordiklubil võimalik teabenõude täitmisest keelduda.

Juurdepääs avalikule teabele ja teabenõudele vastamine

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ,ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud avalikke ülesandeid täites see saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olevaid dokumente. Teabenõude korras ei saa nõuda endale sobival kujul dokumentide koostamist, sh nõuda teabevaldajalt kinnituste edastamist.

Antud juhul on vaide esitaja 04.03.2021 esitanud Spordiklubile teabenõude *kirjaliku kinnituse saamiseks, et treener Xxxxx Xxxx määramine viieks päevaks isolatsiooni ajavahemikul 15.02.2021 - 20.02.2021 toimus ja oli kooskõlas õigusaktidega sätestatud avalike ülesannete täitmise tingimustega ning see ... OLI või EI OLNUD ....vajalik meede COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks.* Ehk siis selleks, et vaide esitaja teabenõudele vastata, oleks ilmselt Spordiklubil tulnud vaide esitaja tingimustele/soovile vastav vastus/kinnitus alles koostada. Seega ei olnud vaide esitaja pöördumise puhul tegemist teabenõudega avaliku teabe seaduse mõistes.

Olenemata sellest, kas vaide esitaja pöördumise puhul oli oma olemuselt tegemist teabenõude või selgitustaotlusega, oli vaide esitaja pöördumisest selgelt arusaadav, et vaide esitaja pidas eeltoodud lõiku, milles ta soovis kinnituse saamist, teabenõudeks. Siinkohal pean vajalikuks märkida, et kodanik ei pea teadma, millal saab lugeda tema pöördumist teabenõudeks ja millal selgitustaotluseks, küll aga peab seada teadma teabevaldaja.

AvTS § 18 lg 1 kohaselt tuleb teabenõue täita viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Kui Spordiklubil ei olnud teabenõude täitmiseks võimalik ühestki enda valduses olevast dokumendist koopiat väljastada (kuna inspektsioonile arusaadavalt ei määranud treenerit karantiini Spordiklubi), siis oli Spordiklubil võimalik teabenõude täitmisest keelduda, kui ta ei valda soovitud teavet. Siinkohal pean vajalikuks ka selgitada, et kuna treenerit ei määranud isolatsiooni Spordiklubi, siis ei ole võimalik anda Spordiklubil hinnangut, kas ja milliste õigusaktidega see oli kooskõlas või mitte. Seega ei ole antud juhul asjakohane ka vaide esitaja väide, et treeneri on ebaseaduslikult määranud isolatsiooni Spordiklubi.

Vaide esitaja on oma vaides märkinud, et *andmed ohu kohta inimeste elule, tervisele ja varale on kohustuslik teave, mida teabevaldaja on kohustatud avalikustama (AvTS § 28 lg 7).* Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et AvTS § 28 annab loetelu teabest, mida teabevaldajad on kohustatud avalikustama oma veebilehel. Siia alla kuuluvad näiteks suurõnnetused (keemiareostused, mille käigus eraldub õhku mürgiseid aineid, üldine teave viiruse leviku kohta ja käitumisnõuded vms). Eeltoodud sätte all ei ole peetud silmas üksiku

isiku nakkusohtlikust või sellega kokkupuute avalikustamist. Seega viide eeltoodud sättele ei ole antud juhul asjakohane.

Arvestades seda, et Spordiklubi ei ole vaide esitaja teabenõudele üldse vastanud, siis ei saa Andmekaitse Inspektsioon asuda Spordiklubi eest teabenõudele vastama. Seega tuleb Spordiklubil vaide esitaja 04.03.2021 pöördumises olev teabenõude osa uuesti läbi vaadata ning väljastada vaide esitajale soovitud teave, kui mõni Spordiklubi valduses olev dokument sisaldab vaide esitaja soovitud teavet. Siinkohal pean vajalikuks selgitada, et teabevaldaja, sh Spordiklubi ei pea teabenõude täitmiseks, kelleltki vastavat teavet/dokumenti küsima. Kui Spordiklubil sellist dokumenti, mida vaide esitaja oma teabenõudes soovis ei ole, millest saaks väljastada koopia, siis keelduda teabenõude täitmisest ja põhjendada keeldumist.

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel